

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 533/2020-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Urban, MBA, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v „spojení“ s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Csp 119/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. októbra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Csp 119/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že sa žalobou doručenou okresnému súdu 28. septembra 2017 domáhal zaplata sumy 253,87 € s príslušenstvom a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej so žalovaným.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že ide o konanie, ktoré má pre neho ako spotrebiteľa osobitný význam, pričom ide o kategóriu sporov, v ktorých sú kladené zvýšené požiadavky na ochranu slabšej strany. Vychádzajúc z uvedeného, je toho názoru, že v napadnutom konaní, ktoré si podľa názoru sťažovateľa vyžaduje výnimočnú, resp. osobitnú rýchlosť, preto samotný fakt, že konanie nie je právoplatne ukončené ani po troch rokoch, má svedčiť o tom, že dochádza k porušovaniu jeho označených práv.

4. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezhom:

„I. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, konaním a postupom Okresného súdu Bratislava II v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 14 Csp/119/2017 porušené bolo.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava II, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Csp/119/2017 konal bez zbytočných prieťahov.

III. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 3000,- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný uhradiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

IV. Okresný súd Bratislava II povinný nahradiť sťažovateľovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia a to vo výške 675,43 Eur...“

II.

Relevantné ustanovenia právnych prepisov

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 47 charty každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom.

Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať.

Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti.

9. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd v úvode konštatuje, že o predchádzajúcej sťažnosti sťažovateľa v tej istej veci už rozhodol uznesením sp. zn. II. ÚS 344/2020 zo 7. júla 2020. Sťažovateľ po približne troch mesiacoch od rozhodnutia ústavného súdu sa opätovne obracia na ústavný súd v tej istej veci a tvrdí podobne ako v pôvodnej sťažnosti, že aj naďalej dochádza v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušovaniu jeho označených práv. Polemizuje s právnym názorom ústavného súdu a tvrdí, že už teraz je jeho sťažnosť dôvodná, keďže v čase podania sťažnosti celková dĺžka napadnutého konania už presiahla tri roky.

12. Ústavný súd v tejto súvislosti dáva sťažovateľovi do pozornosti, že vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 344/2020 zo 7. júla 2020 v tej istej právnej veci sťažovateľa konštatoval, že „*okresný súd určil termín pojednávania na 2. október 2020*“, pričom zároveň dospel k záveru, že celková dĺžka, vychádzajúc z priebehu napadnutého konania, nedosiahla intenzitu potrebnú na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľa, a to najmä v kontexte toho, že vec môže byť rozhodnutá na najbližšom pojednávaní, t. j. 2. októbra 2020.

13. Napriek uvedenému sťažovateľ touto ústavnou sťažnosťou opätovne namieta porušenie svojich tých istých označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Podľa názoru ústavného súdu, vychádzajúc z opísaných skutočností, bez ďalšieho je možné konštatovať, že sťažnosť bola podaná s krátkym časovým odstupom, čo samo osebe možno považovať za dostatočný dôvod na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť, najmä však v kontexte tej skutočnosti, že ju doručil deň pred určeným termínom pojednávania na 2. október 2020.

14. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že okresný súd o žalobe sťažovateľa meritórne rozhodol na pojednávaní konanom 2. októbra 2020, pričom okresný súd v súčasnosti doručuje rozsudok vo veci samej stranám napadnutého konania.

15. Ústavný súd na základe uvedenej skutočnosti dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

16. Ústavný súd opakovane poukazuje na svoju judikatúru, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že doterajšia dĺžka napadnutého konania aj vzhľadom na zistenú skutočnosť, že okresný súd už vo veci sťažovateľa meritórne rozhodol rozsudkom z 2. októbra 2020, nemá takú ústavne relevantnú intenzitu, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa, preto jeho ústavnú sťažnosť odmietol v celom rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (podobne napr. I. ÚS 96/2011, III. ÚS 541/2011, III. ÚS 7/2015).

18. K takémuto záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov, v závislosti od povahy a zložitosti veci, nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. III. ÚS 50/2015).

19. Na základe uvedených skutočností rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom už nepovažoval za potrebné bližšie sa zaoberať povahou napadnutého konania, preto v podrobnostiach odkazuje na svoje závery uvedené v predchádzajúcom rozhodnutí o ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tej istej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2020

Ľuboš Szigeti
predseda senátu